

SVINJIŽNEGA TRGA

Jacek Dehnel
Pupa
 KUD Pollice Dubove, 2012,
 prevedla Jana Unuk

Mladi poljski pisatelj Jacek Dehnel, rojen leta 1980, je z romanom *Pupa*, ki ga je pisal pri svojih rosnih dvajsetih do dvaindvajsetih letih, izšel pa je leta 2006, postavil ljubeč spomenik odnosu med babico in vnukom. Dehnel sodi med najbolj zanimive literate svoje generacije, literarna mojstrovina *Pupa* pa je zdaj doživela prevod že v deseti jezik – in nas vabi k branju. Koga ne bi

zanimal odnos med babico in njenim potomcem v drugem kolenu, odnos, ki je večinoma samoumeven del našega bivanja, naših arhetipskih, temeljnih odnosov v družini? Ali je ta povsod navzoča tema – ki bogati naša življenja, ko smo enkrat na eni in čez nekaj desetletij na drugi strani generacijske verige – sploh že doživela tako izčrpno, pretanjeno in prisrčno, tako duhovito literarno obdelavo kot v tem romanu? Kot je izjemna tema, je izjemen tudi avtorski pristop – Dehnel, pesnik in prozaik, briljira s svojo razgledanostjo, s svojo zrelostjo pravzaprav, z domiselnim slogom, s svojo na trenutke poetično, na trenutke humorno, na trenutke drastično pisavo. Babica *Pupa* je v romanu sijajna, eruditivna pripovedovalka in hkrati glavna junakinja. Pred vnukom zgovorno, duhovito in navihano razpreda zgodbe, utrinke, anekdote iz svoje razgibane preteklosti, iz sprva dokaj idiličnega življenja v krogu podeželske aristokracije, premožne izobraženske družine, ki živi v nenavadnem sožitju z okoliškimi prebivalstvom; v njeni pripovedi se zvrsti množica posrečenih družinskih članov, prijateljev, občudovalcev in drugih oseb in njihovih usod, babica, prava fatalka, se giblje v vseh sortah izbranih družb; vse to na zgodovinskem ozadju revolucije, dveh svetovnih vojn, vzpona in padca komunizma. Babica odrezavo in brez dlake na jeziku govori o vsem, tudi o intimnejših zadevah, erotičnih pustolovščinah, ekstravagantnih, celo ekscentričnih zadevah, preprosto o svojem dinamičnem pohodu skozi življenje. V pripovedovanju uživa, kot je nekoč uživala v živo. Majcena ponazoritev tega živahnega sloga: Ko gre *Pupa* študirat v Varšavo, dobi od matere »lep prstan stare amsterdamske izdelave, z velikim safirjem, obkroženim z majhnimi diamanti, da bi ga imela za gala izhode«. Vendar prstan nekega večera izgine. »Nazadnje sem šla na pošto in poslala v Kielce telegram: 'Zgodila se je strašna nesreča. Pupa.' Pride odgovor od matere: 'Kaj se je zgodilo? Nosečnost ali bolezen?' Spet grem na pošto: 'Izgubila sem prstan s safirjem. Pupa.' In naslednji odgovor: 'In, trapa, te bo zeblo v prst?«

Babica in vnuk razvijeta nekakšno simbiozo v pripovedovanju, njuni pripovedni gejzirji se prepletajo, babica namreč vedno bolj peša in pozablja – in vnuk, dotlej pozorni spraševalec in poslušalec, polagoma prevzema njeno vlogo: zdaj on babici pripoveduje njene zgodbe, ki se jih ona ne spomni več dobro, in jo popravlja, ko začne njen spomin že popolnoma zamegljevati resnico. Tudi ko babica v svoji dementnosti začne početi nepredvidljive stvari, ko lula v hlače in pozablja na plenice, vnukova pripoved ne izgubi čisto nič na svoji presunljivi lepoti in lucidnosti: »Kdo ve, sem premišljeval naprej, medtem ko sem čakal, da se babica zbudi, ali duše ne privezujemo premočno k telesom. Mogoče za življenje enega telesa v njem živi več duš? In se tista babica že zdavnaj sprehaja po empireju, sprehaja se po visoki travi, bela od narcis ...«

To je knjiga o ljubezni.

Nives Vidrih

Danilo Kocijančič
Vse moje ljubezni

Založba kaset in plošč RTV Slovenija

Enega naših najbolj plodovitih piscev glasbe smo izgubili letos februarja, za njim pa je ostala kopica odličnih pesni – veliko večino je ustvaril v sodelovanju s piscem besedil Dr. Igorjem Mislejem-Mefom in lahko zapišemo, da bi bil slovenski glasbeni svet brez njega zelo prazen. Ne le, da skupine, kot so Bazar, Kameleoni, Faraoni, Boomerang, Labirint, Prizma Halo, najbrž ne bi imele pesmi, ki še danes zvenijo tako čudnovito in sveže, tudi novejših izvajalcev, ki jim je Danilo pomagal pri preboju na sceno, ne bi poznali. Na plošči najdete zanimiv prerez skozi 18 skladb, vse od ene njegovih prvih *Blesk izgubljene ljubezni*, prek *Elektrošok*, *Nina*, *Dober dan*, *Amerika*, *Poišči me*, *Anita ni nikoli* in še skoraj ducat drugih. Na plošči seveda manjka ogromno skladb, vendar gre za odlično izbo izvedb, kjer Danilo ni bil prisoten le kot avtor glasbe, ampak tudi kot glasbenik, obkrožen s cvetom primorske glasbene scene, ki je izgubila enega največjih draguljev.

Vlado Kreslin
Čarobnice

Založba Kreslin

Slovenci se najbrž sploh ne zavedamo pomena Vlada Kreslina za celosten slovenski kulturni prostor. Tako rekoč štiri-deset let ustvarjanja, tradicionalni koncerti v hramu slovenske kulture, pomoč in podpora mladim glasbenikom, sodelovanja s številnimi tujimi in domačimi izvajalci, promocija Prekmurja in prekmurske zapuščine (predvsem s sodelovanjem z Beltiško bando), poleg tega pa ves čas nastopa, ustvarja in hkrati ostaja preprosto Vlado. Po *Kreslinčicah* nam tokrat ponujajo trojno zbirko *Čarobnice*, ki jo odpre sodelovanje z očetom Milanom v skladbi *Tisti bejli grm*, v nadaljevanju pa naniza skoraj vsa omenjena sodelovanja, pesmi iz zasedb Martin Krpan, Horizont, solo skladbe in še kakšno preseñenje. Obvezna zbirka tako za začetnike kot tudi tiste, ki Vladovo glasbo že dobro poznajo in si želijo bogatega dela njegovega glasbenega udejstvovanja na enem mestu. In če

Američani lahko rečejo, da imajo Boba Dylana, jim Slovenci lahko ponosno odgovorimo, da imamo mi Vlada Kreslina. Otis Redding

